

"Ve 'Bu adamla başa çıkılmaz, mukabele edilmez.' diye, dünyayı ve siyaseti ve hayat-ı içtimaiyeyi terk edip yalnız imanı kurtarmak yolunda vaktimi sarf ettim." Hz. Üstad, korkmak ve unutmayı bilmiyorum, diyor. "Başa çıkılmaz" demesinin hikmeti nedir?

İnsanların imanı büyük bir risk altında iken, Üstad Hazretlerinin siyasetle meşgul olması ve siyasetle bu soruna çözüm bulması âdetullah açısından mümkün değildir. Bu sebeple, birebir insanların imanını kurtarma yoluna girmek hem şartlar açısından hem de metot açısından gerekli bir durumdur.

Üstad Hazretleri bu sosyal gerçeği gördüğü için, bütün dikkat ve mesaisini iman hizmetine teksif etmiştir. Yoksa **"Bu adamla başa çıkılmaz, mukabele edilmez."** ifadesi şahsi bir çekince ve korku anlamını taşıyor. Nitekim ondan korkmadığını daha önce şu sözleri ile ifade etmiş:

"Bu parça, meb'uslara ve umum kumandanlara ve ulemalara okutturulmakla, Reisle şiddetli bir münakaşaya sebebiyet verir. Birgün divan-ı riyasette, elli-altmış meb'us içinde, karşılıklı fikir teatisinde, M. Kemal Paşa, 'Sizin gibi kahraman bir hoca bize lâzımdır. Sizi, yüksek fikirlerinizden istifade etmek için buraya çağırdık. Geldiniz, en evvel namaza dair şeyleri yazdınız, aramıza ihtilâf verdiniz.' der.

"Bu söz üzerine, Bediüzzaman, birkaç mâkul cevabı verdikten sonra, şiddetle ve hiddetle iki parmağını ileri uzatarak, 'Paşa! Paşa! İslâmiyette, imandan sonra en yüksek hakikat namazdır. Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduttur.' der. Fakat Paşa tarziye verir, ilişemez."(1)

(1) bk. [Tarihçe-i Hayat, İlk Hayatı.](#)